

EVOE

14:e ÅRGÅNGEN, April 2008

Årets spex ställer frågan: Går klockan framåt eller bakåt? Och vad är den i så fall år 0 ?

I detta nummer:

Sid 2: Stormästaren har ordet | Sid 3: Kulturaftnar, sammanträdesdagar, Redaktörens ruta

Sid 4: Nätfiske givande sjögren? | Sid 5: Bacchi Horn Cup | Sid 6-7: Kallelse Vårhögtidsdagen

Sid: 8: Ordensskalden berättar | Sid 9: P.B.-Senioren | Sid 10: Glöm inte bort att minnas!

Sid 11: Spexcollage | Sid 12: Installationer & Lekarnes Taube-afton

PERIODISK MEDLEMSINFORMATION NR 3/2008 • Ansvarig utgivare: Åke Pilotti, Redaktör: Sven Olof Forselius

Åke "Pino" Pilottis första ord (i Evoe...) som Stormästare

Nog är det sant att ju äldre man blir desto snabbare tycks tiden gå!
Helt plötsligt var så min 3 års prao-tid som Deputerad Stormästare över och den magnifika Barbaradagen den 1 december 2007 gick av stapeln med installation av Roland Berg som ny DSM, Nils B. Ericsson som ny SK och mig som den 22:e SM från starten. Vilken uppvisning det var av vad Par Bricoles talanger kan åstadkomma! Var annorstädes kan man få se så mycket pompa och ståt, en sådan procession, höra musik, sång, tal och se teater av Sveriges förnämsta musiker, körsångare, lekare och skådespelare?

Många, inklusive jag själv, frågade sig säkert hur det skulle gå för PB med det nya Guvernementet! Jag fick ju svar direkt via telegram från Moster Barbara vid mitt högtidstal till vårt vördade skyddshelgon. Hon skrev: Se dig omkring! Se vilka glada ansikten, vilken formidabel esprit, kreativitet, skaparkraft och vitalitet! Med sådana krafter till hjälp kan det bara fortsätta att gå uppåt för PB, vilket det gjort sedan 1779!

Med denna Moster Barbaras förvissning i ryggen känns det tryggt! Samtidigt är det här verkligen på plats att tacka för all hjälp jag fått av alla Bröder i de tidigare ämbeten jag innehaft. Under prao-åren har mina mentorer varit Sven-Olof Forselius och Gunnar Tysk, men många tacksamma tankar går även till alla andra emeritii som Nils Kristensson, Sven-Åke Cason och Lars Bergelv samt till Bröder vilka ej längre fysiskt kan närvara på graderna som Hans Kjellgren, Arne Skarby och Gunnar Hylén. Utan deras hjälp hade jag stått mindre förberedd för mitt ansvarsfulla ämbete som Stormästare.

Jag är även mycket glad över att ha Roland och Nils som medstyrande. Vi känner varandra sedan många år och kanske just därför att vi är helt olika personligheter så arbetar vi förträffligt tillsammans, allt grundat på lång vänskap, aktning och förtrolighet.

Vi fick sätta igång med en rivstart i våra nya ämbeten. Redan på Barbara installerade det nya Guvernementet Bröderna Christer Alexandersson som ny SCM, Anders Hjerpe och Tim Bowden som GCM respektive vGCM i det läggspel som uppstått efter att vi tre Styrande lämnat våra tidigare ämbeten.

Sedan fortsatte allt i högt tempo med julfester i Talanggrupperna, Ciceron-gruppens årsmöte, Stora Konseljen där Storofficianterna i Moderlogen, Styrande i Dotterlogerna samt Bröder RSK deltog.

Efter detta följde så de högtidliga Installationerna av Bröderna Lars Wettéus som DStM och Bernth Höglund som StK i Borås PB samt Patric Jakobsson som DStM och Henrik Fahl som StK i Malmö PB, och så besökte vi Sundsvalls PB. Vid samtliga dessa besök gavs Grad II, så vi har fått se en exposé över variationer runt den centrala ritualen. Det var mycket uppfriskande eftersom jag själv alltid sedan 1970 varit på teatern och sminkats då denna grad givits.

Så har vi fått en ny redaktör för EVOE. Br DSM emeritus Gunnar Tysk, har beslutat att avgå efter ett utomordentligt förtjänstfullt och uppskattat arbete allt sedan starten 1995. Som efterträdare har vi lyckats få Sven-Olof Forselius. Att SO är synnerligen kvalificerad för uppdraget torde vara bekant men kanske visste inte alla läsare att han dessutom under 17 år ledde tidskriften Nordisk Filateli. Det ni!

Ett helt nytt kansli- och web-system som är gemensamt för alla PB-loger i Sverige införs under april i år, och det tror vi kommer att förenkla kansliets arbete och Brödernas kontakter med PB väsentligt.

Att bo i Kungl. Huvudstaden är en förmån - men inte gratis! Levnadskostnaderna är högre här än i övriga landet och priserna för våra sammankomster ökar mer än för någon av Dotterlogerna. Vi har startat ett antal aktiviteter och har förhandlingar igång för att försöka hålla priserna nere, och mer om detta kommer jag att beskriva senare.

En grupp under ledning av Broder Henrik Mickos har även tillsatts för att undersöka möjligheter till att hyra in oss i andra lokaler än de vi använder idag, samt att eventuellt inköpa någon ny fastighet. Alla idéer härvidlag mottages gärna!

Slutligen har vi startat ett samarbetsprojekt mellan Generalsgradernas och Arbetsgradernas ledning för att förbättra och förhöja lyskraften runt Grad V, vilken kommer att bli De Bacchanaliska Lekarnas grad. Iden till detta kommer från PR-kommittén och DBL:s Ordförande Jan Skårstedt. Resultatet av detta arbete kommer att märkas redan i år!

Det har verkligen gått undan i expressfart sedan Barbaradagen och Styrandegruppen har så här långt mest ägnat sig åt vad som kallas reaktivt ledarskap. Dock började vi redan för över ett år sedan att definiera vad vi långsiktigt vill åstadkomma i form av vad vi har att förvalta, vad vi vill förändra och vad vi vill lämna över till nästa Styrande Guvernement. Det viktigaste för oss är att behålla och helst förhöja lyskraften! Vi har ett kulturarv att förvalta, men allt eftersom samhället förändras så behöver vi även förändra vårt kära Par Bricole, under mottot: Förändringar under angenäma former! Gradgivningarna skall vara stilfulla, och ritualerna skall följas, men på middagarna efteråt skall det vara roligt! Låt oss helt enkelt starta middagarna med Nu börjas det! Samtliga Talanggrupper har fått i uppgift av oss att verka för detta, och många av er har redan upplevt en del av det nya i form av oerhört uppskattade musikinslag under såväl Arbets- som Riddargrader. Mer sådant kommer!

Eftersom detta är sista numret före sommaren vill jag till sist, trots att flera trevliga tillfällen att råkas återstår under våren, önska er alla en fantastisk, skön, varm, solig och rekreerande sommar så att vi möts med fulladdade batterier till hösten.

Er tillgivne Stormästare Åke Pilotti

1 oktober
Stockholms årsringar,
Br Magnus Andersson berättar om hur vår huvudstad, likt årsringarna på en Djurgårdsek, koncentriskt växt ut - från 1200-talets 2000 invånare till dagens miljonstad.

5 november
Bellmans musik och andras,
Vilken musik skrev Bellman själv? Vad är lånat/eget i Epistlarna och Sångerna? Br Christer Alexandersson berättar om vår Förste Ordensskalds musikaliska förlagor. Han assisteras av Br Anders Fröling samt sång och musikkvartett.
(Med reservation för datum)

3 december
Artur Hazelius - 175 år,
Skansens stora grundare skildras i ord, bilder och kanske även musik av Skansenbrodern och ciceronen Sten Magnus Petri.

Aftnarna äger rum på Stamhusvinden.
Tid: 19:00
Pris: 100:-
Kaffe, kakor och punsch ingår.

Anmälan sker till kansliet eller via kulturaftnarnas mail:
kulturafton@hotmail.com
Anmälningsperiod: 1/4 - 15/4.
Efteranmälningar mottas dock under förutsättning att inte platstilldelning redan avslutats.

Vid överteckning tillgrips lottning.

Platstilldelning meddelas i brev före juni månads utgång.

P.B. kavajslagsnål (3 st 50:-)
P.B. slipshållare/gradbandshållare (50:-)
Kontakta vårt kansli eller passa på att inhandla dessa sobra attribut i baren i samband med Arbetsgraderna

Med ett raskt hopp från en vänstersida till motstående högersida återkommer jag i en ny befattning – redaktörens. Det är ju inte någon så stor omvälvning då det gäller arbetet eftersom jag under 17 år givit ut en tidning och inte är helt främmande för de uppgifter som väntar mig.
Som hjälp i utformningen av kommande EVOE har jag broder Janne Skårstedt som är en hejare då det gäller layout och val av stilar och tonplattor. Även som härlig bollvägg av idéer.
Som ett oerhört stöd i det tekniska har jag i vännen Daniel på Lidbergs Grafiska som tillhör den generation som besitter mod och kunskap att ge sig på datorer och annat elektriskt för att inte tala om det tryckteknika.
Han är ovärderlig.
Martin Stugart hjälper till med manus med sin snabbfotade penna, artiklar om våra märkesmän flödar ur hans aldrig sinande kunskapshorn, och att det är intressant läsning är vi alla överens om.

Men sedan!!
Nu vänder jag mig till er Bröder med olika befattningar, kanske närmast med sekreterarroller i de olika talanggrupperna och/eller ceremonimästare bland ämbetsmännen och ber er hjälpa oss med uppgifter, informationer och intressanta upplysningar från era revir. Tänk dock på att det är uppgifter om kommande händelser som gäller i första hand. Vad som varit har varit och är kanske inte lika spännande för en läsekrets som vår.
Med en utgivning om två nummer per år har mycket en förmåga att bli gammalt och överspelat. Om det inte har historiskt och kulturellt värde.
Jag vänder mig också till de Styrande och ber er tänka på att mycket av det som avhandlas på Styrandemötena är av stort allmänt intresse.
Tro mig jag har varit med om den del sådana genom åren.
Jag vänder mig också till kollegor i Dotterlogerna. Vi är intresserade av att höra spännande saker från er verksamhet, och även om några av oss får era motsvarigheter till EVOE så är det många av våra Bröder som skulle uppskatta att få läsa lite om vad som händer runt om i landet i EVOE som alla i moderlogen får.

Som ni märker har jag upphört att peka med hela handen som SM och står i stället med en utsträckt hand och ber om hjälp att göra EVOE så bra som vi ansvariga hoppas och ni läsare har rätt att kräva.

Vi hörs, hoppas jag, och jag stjäl en fras som Martin Stugart undertecknade ett mejl till mig för en tid sedan: Klang, and all that jazz!

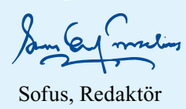

Sofus, Redaktör

Sammanträdesdagar 2008

Söndag 11 maj
Grad VII/Årsmöte/Vårhögtidsdag, Hasselbacken

Lördag 26 juli
Bellmandagen, Hasselbacken

Onsdag 10 september
Ämbetsmannaträff, Stamhuset

Lördag 20 september
Grad III, Hasselbacken

Lördag 4 oktober
Grad IX. Stamhuset & Stora Sällskapet

Lördag 18 oktober
Grad I, Hasselbacken

Söndag 2 november
Grad VI, Storkyrkan & Grand Hôtel

Lördag 6 december
Barbaradagen, Grand Hôtel

Nätfiske givande sjögren?

En oväntad och storslagen fångst blev resultatet av ett vardagligt surfande på nätet kring Par Bricoles historia.

I oktober 2006 snubblade jag över en länk som kopplade PB och någon ”E. Sjögren”. Kunde det verkligen vara...? Jo minsann, det var självaste Emil Sjögren (1853-1918) en av det sena 1800-talets främsta svenska kompositörer. Statens Musiksamlingar och vårt eget bibliotek kunde ge mera besked. Det visade sig handla om en kantat för manskör och orkester kallad Islandsfärd och daterad 1884. Verket, med opusnummer 18 har tre satser och texten är Holger Drachmanns Landnamsfart i översättning av Sjögren själv. Den handlar om frihetstörstande vikingar som lämnar det alltför ordnade Danmark och hur de tar sig till Island under umbäranden för att där skapa ett samhälle för verkliga män osv. Musiken är storvulen och romantiskt kraftfull. Tillsammans med den svulstiga texten blir det för nutidsmänniskan lite väl bombastiskt och smått komiskt men själva musiken står sig. I synnerhet första satsen är mycket njutbar och fungerar utmärkt även fristående.

Verket i sin helhet föreligger endast som handskrift. Körstämmorna finns dock utgivna av trycket som klaverutdrag av Musikaliska konstföreningen med angivande att verket skrevs åt, och prisbelönades av Par Bricole som äger originalmanuskriptet. Såvitt jag vet är vi inom PB inte bortskämda med så lödig originalmusik. Att den svepts i glömskans dimmor är så mycket mer förvånande. Emil Sjögren var vid den här tiden på väg att bli ett stort namn. Den kända pianosamlingen Erotikon utkom 1882. Hans fortfarande ofta spelade 2a violinsonat kom 1886 och blev mycket positivt mottagen (bl.a. av självaste Grieg). Sjögren ansågs allmänt vara en av de främsta, kanske rent av den främste svenska kompositören. Han kom ur anspråkslösa förhållanden och hade turen att få hjälp av olika kulturfrämjare, inte minst Par Bricoles dirigent Johan Ludvig Ohlson (1838-1891). Denne fick ögonen (eller borde det heta öronen?) på Sjögren ganska samtidigt med utnämningen till koralintendent i PB 1868. Sjögren skrev många sånger men inget för kör a capella vilket säkert bidragit till att han inte fått någon framträdande plats i PBs musikliv.

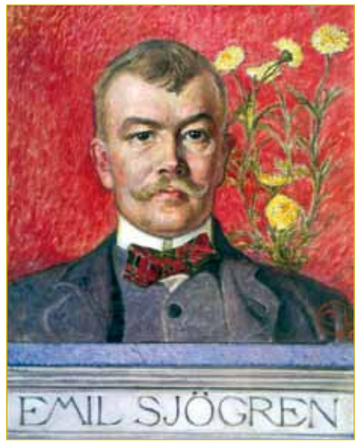

Emil Sjögren såsom vännen Carl Larsson såg honom.

Under andra halvan av 1800-talet var det vanligt bland Operans manliga sångare, solister och korister lika, att vara med i PB och orkestern utgjordes i stort sett av Hovkapellet. Detta ville man inte gömma i hemliga kapitel utan steg för steg öppnade man sig för allmänheten. Mellan åren 1854 –90 gav Par Bricole inte mindre än 24 konserter. Till en början för en publik motsvarande ett nutida Dambricoleri dvs Bröder med gradprydnader och Brödernas damer. För första gången bröts detta mönster den 22 november 1885 då man sålde biljetter även till utomstående. Konserten blev en stor framgång. Musikaliska Akademiens Stora Sal var ”till trängsel” fylld. Aftonbladet betonade att det var ytterst ovanligt att finna denna lokal fullsatt. Programmet var generöst och åhörarna entusiastiska, hela tre nummer måste bisseras. Evenemanget hade föregåtts av en kompositionspristävling till vilken inkommit sex bidrag. Sjögren segrade med sin Islandsfärd och erhöll förstapriset 300 kr (vilket motsvarar runt 15 000 kr i dag) och vid denna konsert uruppfördes den således av vår kör och orkester under ledning av just koralintendenten Ludvig Ohlson.

Mellan åren 1854 –90 gav Par Bricole inte mindre än 24 konserter.

Hur ofta den därefter framförts är obekant. Stockholms Allmänna Sångförening gjorde den i Stockholms konserthus vid sitt 75års jubileum år 1937 men då i en version där orkestern ersatts med piano och orgel. Hos Sveriges Radio finns en inspelning från 1965 med dess egen symfoniorkester och KFUM-kören under ledning av Dan Olof Stenlund. Texterna reciterades av Ulf Palme. Denna inspelning är inte kommersiellt tillgänglig. Den har sänts i radio så sent som 10 och 12 januari 2005 så en eller annan privat inspelning finns rimligtvis.

Jag berättade om kantaten för Stormästaren SO Forselius som ”på volley” föreslog att den borde användas vid Vårhögtidsdagen som ju saknar egen originalmusik (till skillnad från Barbaradagen och minneshögtiden i samband med sjätte graden). Skriv ny text till Vårhögtidsdagen var ”Essos” raska förslag. Detta visade sig vara en utmaning. Det musikaliska känslouttrycket svänger plötsligt och med stor amplitud – det är tvunget att texten anpassas därefter. Jag har valt en lätt parodisk stil för att möta musikens spegling av det affekterade anslaget i originaltexten. Hur det lyckats må min Bror avgöra på plats på Hasselbacken vid årets Vårhögtidsdag då kör och orkester tar itu med gamle Sjögrens storslagna men beklagligt bortglömda musik. Välkommen!

Roland Berg
DSM

Inbjudan till Bacchi Horn Cup

2-3 juni 2008 i Vänersborg

Årets bana är Onsjö Gk, som ligger strax söder om Vänersborg. Denna charmiga småstad är regionhuvudstad i Västra Götaland och en underbar pärla vid Vänerns strand. Staden andas än idag atmosfären från Birger Sjöbergs dagar: *”Lilla Paris, Lilla Paris, Du ligger trygg och tindrande i sommarns friska bris!”*

Pris för deltagande i årets PB - förbrödring och golftävling om Bacchi Horn Cup är 1.250:-.

I detta pris ingår: välkomstdrink, 2-rätters festmeny (inkl. öl/vatten, vin, kaffe, underhållning), övernattning i dubbelrum (enkelrumstillägg 400:-), frukost och greenfee tävlingsdagen. (Obs! snaps och avec ingår ej).

Maximalt deltagarantal är 72, varför “först till kvarn” gäller. En målsättning är dessutom, att vi för första ången skall lyckas få med deltagare och lag från samtliga PB-loger! (Reservation för kvotering sker därest anstormningen skulle bli alltför stor).

Från initiativtagaren till “PB-golfen” vill vi påminna om, att detta arrangemang i första hand är tänkt som en förbrödringsaktivitet och att golfen bara är en ursäkt. Tävlingen om Bacchi Horn kan och får dock ändå bli till ett spännande nöje!

Bindande anmälan gör Du snarast, men senast 25 april OBS!!! genom att inbetala 1.250:- på Bankgiro 678-7329, Vänersborgs PB “Golf 2008”.
Enkelrumstillägget är 400:- /= inbet. 1.650:-.

Glöm ej att ange a) namn, b) PB-loge, c) golf ID och d) ev. önskemål om rumskamrat.

PB-hälsningar från Moderlogens golfutskott
Genom
Göran Ahlin och Kjell Thernquist

Lindö 2007

Här kommer sent om sider referat från Moderlogens egen golftävling.
För tredje året har moderlogen nu haft sin golftävling den 9 maj 2007 på Lindö GK.
Tävlingen bara växer, förra året var vi 23 Bröder och nu kom 31 Bröder till start. Vill du vara med i framtiden så skicka in ditt golf-ID till Kansliet så är du registrerad.
Morgonen denna 9 maj var kall och regnet låg i luften. Men när vi startade tävlingen klarnade det upp och blev riktigt hyggligt.

Som vanligt blev det kamp in i det sista, 6 Bröder låg inom 2 slag och de 3 som slutligen kom på pallen var:
1. Peter Lindahl, 71 netto
2. Mikael Sahlin, 71 netto
3. Kjell Hallén, 72 netto

Efter avslutad tävling åt vi gemensam lunch och avslutade med prisutdelning. Förhoppningsvis åkte Bröderna hem efter en härlig dagi PB:s anda. Golfen är bara en ursäkt att träffas, eller hur?

Visning av Stamhuset

Ta med släkt och vänner på en visning av vårt Stamhus
- Du gör en kulturell och värdefull insats
och får en trevlig stund.

En Lekare underhåller och en Ciceron berättar om Bellman, huset och 1700-talet.

Huset visas för allmänheten den första söndagen i varje månad klockan 13.00
(i november dock den andra söndagen), samt den 24 juli (på engelska) 25 juli (på tyska) klockan 15:00 och Bellmandagen den 26 juli klockan 13:00.

Du kan också arrangera en privat gruppvisning för Din förening eller Dina arbetskamrater. Ring Br. Sten Kansbod för mer information, tel. 755 79 43.

Alla intäkter går oavkortat till husets underhåll.

VÅRHÖGTIDSDAGEN

på traditionsrika Hasselbacken, Kgl. Djurgården

Det Lysande Sällskapet Par Bricole
kallar härmed till reception i

Grad I och Grad VII **

(OBS! Recipienderna till dessa grader erhåller separata kallelser)

samt till

ÅRSMÖTE

med hyllning av Jubelkommendörer och därefter till ett stort och ymnigt måltidskalas

Söndagen den 11 maj 2008

Grad I

Kommendörsgraden

Officianter samlas klockan 13.00
Recipiender samlas i P.B:s Stamhus för inskrivning klockan 13.30

Gradgivningen startar klockan 14.00 i Stamhuset, Urvädersgränd 3,
varefter våra nya Bröder ledsagas till Hasselbacken för att avnjuta
Vårhögtidsdagen tillsammans med övriga Bröder.
Klädsel för samtliga: Högtidsdräkt med vit väst.

Anmälan på sedvanlig blankett skall, för att kunna behandlas vara kansliet tillhanda senast torsdag 17 april.
Recipiender betalar och anmäler sig dessutom som vanligt vid
Vårhögtidsdagen som en obligatorisk del av gradgivningen.
Faddrar ombedes broderligen kontakta och medfölja sina adepter.

Grad VII ⋆⋆

Konung Sverkers Riddaregrad

Officianter samlas klockan 12.45 på Hasselbacken
Recipiender samlas för inskrivning klockan 13.00

Riddarekapitlet startar klockan 14.00 i Spegelsalen
Klädsel för samtliga: Högtidsdräkt med vit väst
Faddrar ombedes broderligen kontakta och medfölja sina adepter

Efter gradgivningarnas slut följer klockan 16.00

ÅRSMÖTE

med förhandlingar i Spegelsalen

Årsmötesfrågor:
Bröder som vill ta upp någon fråga under punkten ”Övriga frågor” skall meddela detta till Br. v.S.S. Lars Ehlesjö senast den 2 maj 2008, per e-post till lars.stlars@comhem.se eller på telefon 08-311215. Kopior av Sällskapets årsberättelse finns tillgängliga på Kansliet från och med tisdagen den 22 april.

Inga nya Jubelkommendörer i år

I anslutning till årsmötet brukar vi traditionsenligt kreéra och hylla årets Jubelkommendörer, dessa våra allra finaste Bröder. Så inte i år, eftersom några ”50-åringar” dessvärre inte är aktuella denna gång. Jubelkommendörsritualen som brukar följa omedelbart efter Årsmötet utgår därför i år. Däremot kåserar vår Ordensskald Martin Stugart om några av våra första Jubelkommendörer.

VÅRMIDDAG

serveras kl. 18.00 (ca) i Hazeliussalen (2 tr),
där restaurang Hasselbacken dukar upp följande vårmeny

Lufttorkad skinka med ruccola, parmesan och pinjenötter
***
Lax med rödbetor, getost, potatis och balsamicovinäger
***
Crème Catalan med rårörda hallon
***
Graham Beck Chardonnay Viognier
Kaffe
***
Härutöver kan Bröderna efter eget önskemål inhandla snaps, och/eller avec.

Pris per person är 595 kr (öl/mineralvatten och vin ingår).

Anmälan sker genom betalning till P.B.:s plusgiro 15 14 05-8 på sådant sätt att betalningen är registrerad senast den 28 april. **Glöm inte att ange namn och grad.**
Inbetalningskort är bifogat i detta utskick.
Klädsel: Högtidsdräkt med vit väst.

Under middagen framträder de samlade Talanggrupperna med ett
härligt vårprogram till vår broderliga glädje

Varmt välkomna
Anders Hjerpe, G.C.M.

Johan Henrik Kellgren känner de flesta naturligtvis till. Vi som kommit upp i åren minns hur vi tragglade hans poesi i skolan. En av hans strofer tvingades vi rentav lära oss utantill:

Johan Henrik Kellgren känner de flesta naturligtvis till. Vi som kommit upp i åren minns hur vi tragglade hans poesi i skolan. En av hans strofer tvingades vi rentav lära oss utantill:

”Du som av skönhet och behagen
en ren och himmelsk urbild ger.
Jag såg dig och från denna dagen
jag endast dig i världen ser”.

Enbart denna vackra strof som utgör inledningen av ”Den nya skapelsen” kunde ha gjort Kellgren odödlig. Men han skrev långt mer än så: det tycks formligen ha vällt verser ur honom.
Och vilka geniala verser sedan!
Han dog endast 44 år gammal och vilar sedan dess på Jakobs kyrkogård, bryskt inklämd mellan Kungsträdgården och Västra Trädgårdsgatan.
Kellgrens grav är numera försvunnen, endast en minneskylt på kyrkväggen minner om att han vilar där nedanför.
Kellgen är mest berömd för sitt redaktörskap för Stockholms-Posten och sitt ledamotskap i Svenska akademien. Det är inte lika välkänt att han dessutom var bricolist! Kellgren recipierade i vårt sällskap den 11 januari år 1780 och fick medlemsnumret 194.
Men enligt Par Bricoles arkiv ska Kellgren ha varit med vid Barbarafesten 1779 utan att ännu vara medlem.
År 1780 var Par Bricole nygrundat och dess burchikosa upptåg hade inte tonats ned. Jag kan se Olof Kexél framför mig i full bacchanalisk yra med Kellgren som en avvaktande, nyinvald Broder på första bänk. Ingen av dem kunde då ana att de 15 år senare skulle vila tillsammans i hägnet av Jakobs kyrka.
Om man vågar tro August Kinberg i hans bok ”Par Bricoles gustavianska period” _ vilket man brukar kunna göra _ skulle Kellgren även före år 1779 ha deltagit i ”några av de glada samkväm där Bellman utförde sina komiska ordenskapitel”.
Det är naturligtvis inte omöjligt, eftersom de två poeterna hade mötts redan 1769!
Några vänner blev aldrig Bellman och Kellgren, de var för olika.
Kellgren kritiserade Bellman skarpt i sin dikt ”Mina löjen”, men övertygades senare om att haft orätt. Därför strök han sin vers om Bellman innan dikten medtogs i hans samlade skrifter. Den finns att läsa på annat håll:

”Anakreon, var är ditt lov?
En annan rövat har din lyra
som kvick i fylleriets yra
förtjusa lärt Priapi hov.
Som lik i otukt med Krysipper
och lika rik på vittra föl
ur svenska krogars Aganipper
sin ådra fyllt med dubbelt öl.
Hans muser sig på spinnhus nära,
hans gracer ligga under kur
och uti Platskans jungfrubur
han Kärleksgudens språk fått lära”.

Bellman svarade omedelbart, säkert en smula häpen och sårad:

”Att mina strängar spänna
och mer på lutan slå,
det vågar jag ej på.
En Kellgren vässt sin penna
mot mig i stad och hov.
Göm detta för hans öga
fastän det rör mig föga,
hans klander eller lov”.

Hur klyftan mellan Kellgren och Bellman överbryggades vet man inte, men till allas överraskning accepterade Kellgren att skriva företalet till Fredmans epistlar 1790. I detta företal framhåller han Bellmans många förtjänster men ingen kan missta sig på kylan under de många varma orden. Man kan inte frigöra sig från misstanken att uppdraget att skriva företalet kom från högsta ort, Gustaf III själv!
Johan Henrik Kellgren föddes i Västergötland år 1751. Efter studier i hemmet och Skara skrevs han år 1768 in vid Åbo akademi. Där blev han filosofie magister tre år senare samt docent i romersk litteratur år 1774.
År 1777 erhöll han en informatorsplats i Stockholm hemma hos greven och generallöjtnanten Meijerfelt. Han var gift med en av ”de tre gracerna” vid Gustaf III:s hov: Louise Meijerfelt, född Sparre.
Samma år gjorde Kellgren sin lycka genom satirverket ”Mina löjen” där han bland annat gjorde sig lustig över Bellmans motivval. Året efter, 1778, startade Kellgren dagstidningen Stockholms-Posten tillsammans med Johan Petter Lenngren, maken till skaldinnan Anna-Maria.
Gustaf III noterade Kellgrens skarpa penna och beslöt sig för att använda honom. Tack vare Kellgrens poetiska geni tillkom operan ”Gustaf Vasa” liksom dramat ”Drottning Kristina”.
Kellgren blev konungens handsekreterare och utsågs år 1786 en av de första medlemmarna i Svenska akademien.
Efter mordet på Gustaf III år 1792 gick Kellgrens stjärna i moln. Han insjuknade året därpå medan han var bosatt hos sin vän, läkaren och assessorn Henrik Gahn.
Denna person bodde på Västra Trädgårdsgatan 9, ett hus som ännu står kvar. Numera ägs det av Svenska handelskammaren. Till Kellgrens sista göromål hörde att ordna och samman-ställa de skrifter han ville vidkännas.
När biskopen och diktaren Frans Michael Franzén hörde talas om Kellgrens sjukdom skrev han till Svenska akademiens sekreterare Nils von Rosenstein och uttryckte sin oro: ”Är allt hopp förlorat om hans återställande till hälsan? I sommar, då jag reser till Stockholm

ska jag fåfängt i den tysta trappa
där jag gick med blygsam bävan förr
fåfängt bida och med aning klappa
på din evigt stängda dörr?
Helga boning! där jag fick det snille
likt Apollo i sitt tempel se,
som fick Gratierna, när han ville,
än att gråta, än att le”.

Kellgren avled den 20 april 1795. Om sig själv skrev han följande sista ord:

”Han var en liten man i vår litterära värld, hans talanger voro små. Han hade kanhända icke vad man kallar snille, de flesta av hans skrifter hade föga vidd och vikt.
Men han ägde en egenskap, kanske i högre grad än sina medbröder: det var ett nit, en värma för den svenska vitterhetens förkovran och heder. Den följde honom genom ett plågsamt liv och var hans sista passion i den stund han skrev dessa rader”.

Svenska akademienss nye sekreterare Nils von Rosenstein deltog vid Kellgrens begravningshögtid i Jakobs kyrka. Han noterade efteråt:

”Gyllenborg gav prov på sin naiva karaktär under begravningen. Efter jordfästningen gick han fram, klappade kistan och grät. Vännerna buro Kellgren till graven, bland dem greve Oxenstierna”.

Så avled en av Sveriges främsta skalder. Om några medlemmar av Par Bricole var med och lade en krans på graven vet jag inte.
Men det vill jag självfallet tro.

Martin Stugart
Ordensskald

P.B.-Senioren

Våra utflykter är till för alla bröder med sällskap, som har möjlighet att delta under en eller två vardagar. Dessa är också ett sätt att träffa och lära känna bröder i ett annorlunda forum.

Under våren 2008 har vi i januari besökt Måleriyrkets Museum.

I april var vi på Orientalisk Afton. Förutom en exotisk måltid fick vi lära oss mycket om orientaliska mattor.

Den 21 maj besöker vi slotten Södertun och Nynäs. Lunchen serveras i Trosa. Vi har fått det maximala antalet deltagare, vilket betyder att inga fler får anmäla sig.

Höstens program är under preparering. Så mycket kan nämnas att vi planerar att besöka Par Bricole i Vänersborg den 27 – 28 september. Vi tar oss dit per buss med några intressanta stopp och övernattar i Vänersborg. Vi hoppas kunna ordna ett trevligt damprogram.
I slutet av oktober funderar vi på att besöka Båtska palatset eller Vinhistoriska Museet.
I början av december är det sedan dags för sedvanlig jullunch.

Tips mottas med tacksamhet till Claes Tottie, claes.tottie@tele2.se eller 08-87 62 93. Ett förslag är Sigtuna Stadshotell.

Nynäs slott, bild lånad av Bälinge Hembyggdsförening.

P.B.-Kontakten vill ha kontakt

”Inbördes Wänskap, Aktning och Förtroende” är vårt Sällskaps ”Ändamål”. (se Statuternas första kapitels första paragraf och dess inledande ord). I PB-Kontaktens verksamhet är det främst vänskapen som tar sig konkreta uttryck.

Denna aktivitet har pågått i flera år och varit till stor nytta och glädje för Bröder, som behöver lite hjälp. De Bröder som hittills stått till tjänst har blivit äldre, vilket medför att ett tillskott av nya krafter behövs.

Intresserade Bröder, som vill medverka i det praktiska arbetet och i utvecklingen av verksamheten, uppmanas att ringa Kansliet 640 22 29, tisdagar eller torsdagar mellan kl. 10 och 14.

Glöm inte bort att minnas!

Stormästare em 4 år gammal

Under den här vinjetten hade jag tänkt att redovisa minnen från de 43 år jag hittills varit med i Det Lysande Sällskapet. Många minnen är naturligtvis förknippade med Bröder som jag på ett eller annat sätt haft något att göra med under de gångna åren. En del av de lite mer ”fullvuxna” idag, har själva säkert minnen av de bröder jag berättar om, men det var kanske ett tag sedan ni tänkte på dem. Det är för er jag försöker återuppliva minnena av de nu oftast bortgångna vännerna och för de yngre att ge en upplysning om bröder som de kanske bara hört namnen på.

Att minnas vid 4 år!

Strax innan jag skulle fylla 4 år hörde jag mina föräldrar diskutera när och hur barns minne börjar fungera. Att minnas några enstaka händelser eller människor startar tidigt i livet men ett konstruktivt minne får man inte förrän just vid 4 års-åldern. Samma dag som jag fyllde 4 år var jag väldigt orolig att jag inte skulle minnas något, och helst konstruktivt, så jag gick in i föräldrarna sovrum och fram till ett stort linneskåp som stod i ena hörnet. Jag öppnade skåpdörren och stack in huvudet och försökte sedan stänga dörren och det gick naturligtvis inte men jag hade åstadkommit något, kalla det konstruktivt, som jag säkert skulle minnas. För det hade ju varit hemskt om jag inte kom ihåg något när jag nu var 4 år gammal.

Inval i PB

Jag minns inte exakt var och när som min gamle, gode vän Nisse Kristensson föreslog att jag skulle gå med i Par Bricole.
Det var vinter så jag förmodar att det var vid någon curlingtävling det skedde. Nisse själv var med och innehade 8:e graden och han trodde, av någon anledning, att jag skulle passa in i det illustra sällskapet.
Jag tyckte det lät spännande och med Nisse och ytterligare en fadder, den vördnadsbjudande revisorn Tore Hedelius med grad IX, blev jag anmäld för inval.

Grad II direkt

Efter en tid kom en kallelse som uppmanade mig att infinna mig till Grad II och alldeles innan denna grad kammarrecipiera i grad I med förbindelse att senare deltaga ”på riktigt” i denna grad. Så blev det och jag kunde därför övervara årets spex som gavs och ges i samband med just Grad II. Nu kommer jag inte ihåg vad det var för spex men jag minns att jag var mäkta imponerad. Under själva gradgivningen officierade som ordförande Hans Kjellgren och som Ceremonimästare Otto Francke. På podiet satt de Styrande, en trojka av mer eller mindre vakna äldre gentlemän. En ouppnåelig samling medaljbeströdda Bröder med diffusa arbetsuppgifter för en nybörjare som jag.
Där satt Stormästaren Sven d’Ailly som jag under hela hans ämbetsmannatid aldrig talade med eller över huvud taget hade något att göra med. Där satt Arne Biörnstad som Dep. Stormästare som jag till skillnad hade rätt mycket att göra med då jag senare blivit CM i Arbetsgraderna och alltid såg till att personligen bjuda in honom till dessa Grader. Där satt Herman Walldén, en bister herre som hade den tråkiga egenskapen att han kunde alla grader utantill och omedelbart slog ner på något som avvek från ritualen eller vid något tillkortakommande av gradens ämbetsmän.
Hans Kjellgren, som nyutnämnd ordförande i Arbetsgraderna och nybliven Svart Kors, minns jag dock och imponerades av i sin uppgift att inviga oss till Klare och befallande Överkommendörer vad det nu innebar. Otto Francke var inte lika vänlig som CM utan höll hela tiden på att bråka med oss och utsätta oss för en hel del frågor och omöjliga arbetsuppgifter. Hur som helst det hela slutade väl och vi fick våra nya band, den här gången hängande från axeln och inte bara en liten rosa slinga rund halsen med en liten tratt.
All gradgivning inklusive spex hölls på Grand Hotel och i den vackra Spegelsalen. Efter grad och spex blev det vickning i intilliggande Vapensalen där det dukades upp smör och bröd, pytt i panna samt öl och kaffe till det facila priset av 35 kronor. Det motsvarar i dagens penningar c:a 280 kronor, så även om det låter löjligt billigt kostade det ändå en slant även på den tiden.

Helan går

Till ovan beskrivna anrättning kunde givetvis beställas brännvin och det gjorde man ju inte mist för att få möjlighet att visa att man var en baddare på att sjunga. När ”helan går” skulle intonas och jag dragit in luft för att riktigt kunna ta i, slog det plötsligt lock för öronen.
Jag hade fått en väldigt fin placering och det var mitt emellan två sådana sångarstorheter som Hovsångarna Martin Öhman och Einar Beyron. Mitt eget bidrag till Helans avsjungande kom liksom av sig och det var faktiskt första gången som jag suttit så nära två operasångare och insett vilka röstresurser sådana innehade. Det var en intressant om än ganska nedslående upptäckt.
Nu var jag i alla fall Klar och Befallande Överkommendör, men det sades aldrig ifrån över vilka jag skulle vara befallande, men det skulle väl visa sig längre fram antog jag. Helt felaktigt!
Om jag anstränger minnet lite mer kommer jag ihåg en rad bröder av skilda grader som var med den här vickningen. Där sågs Svarta Korsen, Olof Byström, Åke Uddén, Ivar Öman, Ragnar Källström samt en grupp som jag skulle få mycket att göra med längre fram nämligen Styrbjörn Hybbinette, Nisse Kindborg, Hans Kjellgren och Fredrik Lettström. Jag minns inte om Waldemar Waldvik också var med men jag tror det. En förtjusande och ödmjuk person, PB:s Ordensskald.
1965 var ett bra år för mig i PB. Jag fick nämligen i raskt takt under året graderna III, IV och V för att året därpå bli Riddare och vara med i Storkyrkan och få grad VI.
Bland det under året 1965 bortgångna Bröder som hedrades var ingen mindre än H.K.H. Hertigen av Södermanland, RSK Prins Wilhelm samt RGK Hovsångaren Set Svanholm. Av lägre grad, dock inte i militära sammanhang, generalen Nils ”Stora Bullret” Swedlund. Skådespelaren och vice Guvernören Åke Söderblom gick även han bort under året.

Sven Olof Forselius

Augustus - Ur led är tiden!

Fotograf: Eva Winter-Alexandersson

Installationer

Det nya guvernementet med Stormästare Åke Pilotti i spetsen har varit flitigt igång med installationer.

I Borås installerades:
Lars Wettéus som DStM och
Bernth Höglund som StK.

I Malmö installerades:
Patric Jakobsson som DStM och
Henrik Fahl som StK.

Taube-afton

Här hemma i Stockholm har Lekarne haft en bejublad Taube-afton. Just Taube lämpar sig så väl för gitarr och solosång vilket framgick med all önskvärd tydlighet då de cirka 20 Lekarne äntrade podiet och på samma tema men på så olika och personliga manér framförde verk av vår nationalskald.

Konserten hölls i Lilla Adolf Fredriks skolas aula och var fullsatt med entusiastiska åhörare. Stämningen blev inte sämre av att det serverades en lätt måltid med ljuvligt synligt fluidum.

Arrangör var Bengt Jonshult som på ett föredömligt sätt satt ihop programmet med rätt visa till rätt artist.

